

Udredning og behandling af Obsessiv-komplusiv sygdom (OCD og angst hos børn og unge

Beskrivelse

Udredning og diagnostik

For at stille diagnosen for hhv. OCD og de forskellige angstlidelser (primært separationsangst, fobisk angst, panikangst, generaliseret angst eller social angst) skal ICD-10 kriterierne for lidelserne være opfyldt. Mht. OCD skal der være opmærksomhed på, at selvom diagnosekriterierne lægger op til, at patienten selv anser symptomerne for at være overdrevne og ind imellem bizarre og derved rationelt lægger afstand til dem, har specielt mindre børn oftest en ringere indsigt i deres symptomer og er ofte præget af mindre modstand mod symptomerne end man ser hos voksne.

Udredningen skal bestå af en grundig anamneseoptagelse. Ved OCD kan omfang og typer af tvangssymptomerne yderligere kortlægges ved brug af CY-BOCS.

Eventuel komorbiditet mellem lidelserne og andre tilstande, som depression, spiseforstyrrelser, autistiske tilstande og Tourettes syndrom, kan afdækkes ved brug af et standardiseret børne- og ungdomspsykiatrisk interview som DAWBA, KSADS eller PSE.

Det skal vurderes, om der er behov for yderligere udredning. Ofte vil det dreje sig om psykologisk undersøgelse, ADOS eller udfyldelse af forskellige selvrapporteringsinstrumenter (BRIEF, ADHD-RS, BDI, BYI, osv.).

Behandling

Omfatter:

- Psykoedukation og reduktion af psykosociale belastninger
- Kognitiv adfærdsterapi
- Medikamentel behandling

Der er høj forekomst af komorbiditet, hvilket skal medtænkes i prioriteringen og valget af behandlingen.

Ved mild OCD (ex vurderet ved CYBOCS score 10-18):

Hvis der foreligger klinisk betydende OCD symptomer, men af let grad uden forekomst af komorbide lidelser, kan behandlingen varetages i primærsektoren.

Ved moderat til svær OCD (ex vurderet ved CYBOCS score 19-40):

Foruden psykoedukation og vejledning med forsøg på reduktion af psykosociale belastende faktorer tilbydes specifik behandling med psykoterapi og ved manglende effekt kan der tilbydes kombinationsbehandling med SSRI jv.f sundhedsstyrelsens retningslinjer (Vejledning om medikamentel behandling af børn og unge med psykiske lidelser). Den medikamentelle behandlingen bør indledes i børne- og ungdomspsykiatrisk regi, mens vedligeholdelsesbehandling efter aftale kan varetages af egen læge i samråd med børne- og ungdomspsykiater. Medicinsk kombinationsbehandling bør alene varetages i børne- og ungdomspsykiatrisk regi.

Definition af begreber

Børn defineres her som aldersgruppen 0-14 år, mens unge er aldersgruppen 15-18 år

SSRI: Selektive serotoningenoptagshæmmere
KAT: Kognitiv adfærdsterapi
DAWBA: Development and Well Being Assessment (standardiseret børne- og ungdomspsykiatrisk interview)
K-SADS: Kiddie-Schedule for Affective Disorders and Schizophrenia (standardiseret børne- og ungdomspsykiatrisk interview)
CY-BOCS: Children's Yale-Brown Obsessive Compulsive Scale (selvrapporteringskema af OCD-symptomer hos børn og unge)
BRIEF: Behaviour Rating Inventory of Executive Function (spørgeskema til vurdering af eksekutive funktioner hos børn og unge)
ADHD-RS: Attention Deficit/Hyperactivity Disorder-RatingSkalaen (spørgeskema til vurdering af kernesymptomer på ADHD)
BDI: Becks Depression Inventory (spørgeskema til vurdering af depressive symptomer)
BYI: Beck Youth Inventory (spørgeskema til vurdering af psykiske problemer og selvopfattelse hos børn og unge)
PSR: Present State Examination

Formål

At give kliniske retningslinjer for udredning og behandling af OCD og angst hos børn og unge henvist til Børne- og Ungdomspsykiatrien.

Referencer

[Landsdækkende klinisk retningslinje vedrørende udredning og behandling af Obsessiv-kompulsiv tilstand \(OCD\) hos børn og unge](#)

[Vejledning om medikamentel behandling af børn og unge med psykiske lidelser](#)

[Sundhedsstyrelsen: Behandling med af børn med antidepressiva, antipsykotika og centralstimulerende midler.](#)

[Thomsen PH. Når tanker bliver til tvang. Statusartikel i Ugeskrift for Læger 2005, 167/46: 4345-4347.
<http://www.medicin.dk/>](#)

